

0001169244

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Πανεπιστημίου 30, Αθήνα, Τ.Κ. 106 79

Τηλ. 210 368 9770, 9771, 9684

e-mail: rector@uoa.gr**Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ**

Προς : Πρόεδρο του Τμήματος Φαρμακευτικής

Καθηγητή κ. Χρήστο Ρέππα

Κοιν.: - Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης

κα Άννα Κυπριάδου

- Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για το ΕΚΠΑ

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση γνωμοδότησης

Σας διαβιβάζουμε την υπ' αριθμ. πρωτ. 44644/15.05.2024 γνωμοδότηση του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για το Ε.Κ.Π.Α. αναφορικά με διευκρινίσεις επί του τρόπου υπολογισμού της ανώτατης διάρκειας φοίτησης των φοιτητών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης, η οποία γίνεται αποδεκτή.

Ο Πρύτανης
Καθηγητής Γεράσιμος Σιάσος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Πανεπιστημίου 30
Πληροφορίες : Σταματία Παπαδάκου
Δικηγόρος Παν/μίου
Τηλ. : 210 - 3689701

Βαθμός Ασφαλείας

ΕΚΠΑ 15/05/2024
Α. Π.: Εισερχ. 44644

Βαθμός Προτεραιότητας

Αθήνα, 15/5/2024

Αρ. Πρωτ.ΕΚΠΑ :

Αρ. Ερωτήματ. : 2559

Προς: Τον Πρύτανη Ε.Κ.Π.Α.

Καθηγητή κ. Γεράσιμο Σιάσο

ΘΕΜΑ: «Το με αρ. πρωτ. 33828/2024 ερώτημα του Πρύτανη»

I. Πραγματικά Περιστατικά

Με το ως άνω 33828/2024 έγγραφο του Πρύτανη του ΕΚΠΑ, μας διαβιβάστηκε το με αρ. πρωτ. 27944/2024 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Εκπαίδευσης και Έρευνας, κατόπιν του με αρ. 23039/2024 εγγράφου του Προέδρου του Τμήματος Φαρμακευτικής, με το οποίο ζητούνται διευκρινίσεις επί του τρόπου υπολογισμού της ανώτατης διάρκειας φοίτησης των φοιτητών που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς μερικής φοίτησης.

Ειδικότερα ερωτάται α) εάν ο προβλεπόμενος στο άρθρο 76 του ν. 4957/2022 χρόνος προσαύξησης της ανώτατης διάρκειας σπουδών, είναι μεταβλητός στην περίπτωση των φοιτητών μερικής φοίτησης, για τους οποίους κάθε εξάμηνο (των φοιτητών πλήρους φοίτησης) προσμετράται γι' αυτούς ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο, β) εάν, στην περίπτωση που ο χρόνος προσαύξησης είναι σταθερός τόσο για τους φοιτητές πλήρους όσο και τους φοιτητές μερικής φοίτησης, είναι εφικτό να υπαχθεί φοιτητής/τρια στο καθεστώς της μερικής φοίτησης, κατόπιν αίτησης του/της, στην περίπτωση που βρίσκεται στο 10^ο εξάμηνο φοίτησης του Τμήματος Φαρμακευτικής, γ) πώς υπολογίζεται η ανώτατη διάρκεια φοίτησης για όσους φοιτητές εισάγονται από κατατακτήριες εξετάσεις και μετεγγραφή, δεδομένου ότι οι φοιτητές αυτοί έχουν υποχρέωση επιτυχούς εξέτασης μαθημάτων και προηγούμενων εξαμήνων και δεν απαλλάσσονται από όλα τα μαθήματα προηγούμενων εξαμήνων, ανεξαρτήτως του εξαμήνου στο οποίο κατατάσσονται / εγγράφονται αντίστοιχα.

Συμπληρωματικά, εστάλη και το με αρ. πρωτ. 42224/1-5-2024 έγγραφο της Γεν. Δ/σης Σπουδών, με το οποίο ερωτάται ειδικότερα εάν υπάρχει δυνατότητα υπαγωγής φοιτητή/τριας στο καθεστώς μερικής φοίτησης, κατόπιν αιτήσεώς του/της, στην περίπτωση που έχει υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια των οκτώ (8), δέκα (10) ή δώδεκα (12) εξαμήνων σπουδών.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων η γνώμη μας είναι η ακόλουθη:

II. Νομοθετικό Πλαίσιο

1./ Στα άρθρα 75 και 76 του Ν. 4957/2022 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: « Άρθρο 75: Χρονική διάρκεια σπουδών 1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Η επαναληπτική εξεταστική περίοδος του Σεπτεμβρίου λογίζεται ότι αφορά στο προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. 2. Η διάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να περιλαμβάνει εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS) ανά ακαδημαϊκό έτος. 3. Οι φοιτητές υποχρεούνται να υποβάλλουν αίτηση εγγραφής ανά ακαδημαϊκό έτος για την παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται ανά πρόγραμμα σπουδών. Άρθρο 76: Ανώτατη Διάρκεια Φοίτησης και μερική φοίτηση: 1. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου με ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, είναι ο χρόνος αυτός, προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε πρόγραμμα σπουδών του οποίου ο ελάχιστος χρόνος υπερβαίνει τα οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης είναι ο ελάχιστος χρόνος σπουδών, προσαυξημένος κατά έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά από τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων, το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος εκδίδει πράξη διαγραφής 2. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) καθορίζονται οι διαδικαστικές λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά για την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 για σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. 3. Δικαίωμα υποβολής αίτησης για μερική φοίτηση έχουν: α) ..., β) Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές αυτοί δεν δύνανται να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών. **Εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή η ανώτατη διάρκεια φοίτησης της παρ. 1.** Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζονται περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. 4. Οι φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης της παρ. 1, δύνανται, μετά από αίτησή τους προς τη Γραμματεία του Τμήματος, να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Το δικαίωμα διακοπής της φοίτησης δύναται να ασκηθεί άπαξ ή τμηματικά για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου, αλλά η διάρκεια της διακοπής δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά τα δύο (2) έτη αν χορηγείται τμηματικά. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση. 5. Ο Πρόεδρος του Τμήματος είναι αρμόδιος για την εφαρμογή του παρόντος και ο Κοσμήτορας της Σχολής, στην οποία υπάγεται το Τμήμα, είναι αρμόδιος για την εποπτεία της ορθής εφαρμογής του παρόντος. Η μη εφαρμογή συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα και λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της απόφασης κατανομής της τακτικής δημόσιας επιχορήγησης της περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020 (Α' 12) στο Α.Ε.Ι.

2./ Στο άρθρο 454 του ίδιου ως άνω νόμου «Μεταβατικές Διατάξεις Κεφαλαίου Η» ορίζεται ότι: « 1...2... 3. Η ανώτατη χρονική διάρκεια σπουδών, όπως ορίζεται στο άρθρο 76 (αναγράφεται προδήλως εσφαλμένα άρθρο 75) καταλαμβάνει τους φοιτητές που εισάγονται στα Α.Ε.Ι. από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και εξής. Για τους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου Α.Ε.Ι. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και δεν είχαν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών τους κατά τη δημοσίευση του ν. 4777/2021, εφαρμόζεται ο υπολογισμός της

ανώτατης διάρκειας της παρ. 1 του άρθρου 76 από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και έπειτα. Οι φοιτητές που ήταν εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι., κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4777/2021 και είχαν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών, διαθέτουν για την ολοκλήρωση των σπουδών τους χρόνο ίσο προς την ελάχιστη χρονικά διάρκεια φοίτησης, από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 και εξής, χωρίς δικαίωμα προσαύξησης του χρόνου φοίτησης κατά την παρ. 1 του άρθρου 76».

3./ Στο άρθρο 34 του Ν. 4771/2021, το οποίο καταργήθηκε με το άρθρο 485 του ν. 4957/2022, οριζόταν ότι: Ρυθμίσεις θεμάτων διάρκειας φοίτησης: 1. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης σε ένα πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου με ελάχιστη διάρκεια οκτώ (8) ακαδημαϊκών εξαμήνων για την απονομή του τίτλου σπουδών, είναι ο χρόνος αυτός, προσαυξημένος κατά τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε πρόγραμμα σπουδών των οποίων ο ελάχιστος χρόνος υπερβαίνει τα οκτώ ακαδημαϊκά εξάμηνα, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης είναι ο ελάχιστος χρόνος σπουδών, προσαυξημένος κατά έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων των επόμενων παραγράφων, η κοσμητεία της σχολής εκδίδει πράξη διαγραφής. 2. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται διαδικαστικές λεπτομέρειες και τα δικαιολογητικά για την κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης χρονικής διάρκειας φοίτησης της παρ. 1 για σοβαρούς λόγους υγείας που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. 3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα, δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών, εφαρμοζόμενης και στην περίπτωση αυτή της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της παρ. 1. Ο εσωτερικός κανονισμός του Α.Ε.Ι. δύναται να ορίζει περαιτέρω προϋποθέσεις και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων. 4. Οι φοιτητές δύνανται, ύστερα από αίτησή τους προς την κοσμητεία της σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης. Με τον εσωτερικό κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης και τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση. 5. Η μη εφαρμογή του παρόντος από Α.Ε.Ι. λαμβάνεται υπόψη για την έκδοση της απόφασης κατανομής της τακτικής δημόσιας επιχορήγησης της περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4653/2020 (Α' 12) σε αυτό.»

III. Ερμηνεία και Εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις συνάγεται κατά τη γνώμη μας ότι:

1./ Επί του πρώτου ερωτήματος, ήτοι εάν διαφοροποιείται ο χρόνος προσαύξησης του άρθρου 76 του ν. 4957/2022, στην περίπτωση των φοιτητών μερικής φοίτησης, κατ' αρχάς σημειώνεται ότι η θέσπιση μέγιστης διάρκειας φοίτησης αποβλέπει στην ποιοτική αναβάθμιση των σχολών και στη μείωση του ποσοστού των φοιτητών που δεν ολοκληρώνουν τις σπουδές τους (πρβλ. ΣτΕ 545/2023, σκέψη 12 εκδοθείσα υπό το νομικό καθεστώς της διάταξης του άρθρου 34 του ν. 4777/20219). Ο νόμος ρητά προβλέπει (παρ. 3 άρθρου 76) ότι **και στους φοιτητές μερικής φοίτησης εφαρμόζεται η ανώτατη διάρκεια φοίτησης της παρ. 1 του ίδιου άρθρου**, δηλαδή $v+4$ ή $v+6$. Ωστόσο, για τη συγκεκριμένη κατηγορία φοιτητών, **κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο**, κατά τη ρητή διάταξη του νόμου, προσμετράται στο $\frac{1}{2}$ του εξαμήνου, συγκριτικά με τους φοιτητές πλήρους φοίτησης, συμπεριλαμβανομένων και των εξαμήνων της προσαύξησης, του νόμου μη διακρίνοντας. Σε αυτή την ερμηνεία συνηγορεί και το γεγονός ότι για τους φοιτητές μερικής φοίτησης ισχύει παράλληλα και ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να

εξετάζονται (όχι μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών). Άρα, κατά το γράμμα του νόμου, τα εξάμηνα της προσαύξησης επίσης θα υπολογιστούν για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, όπως και τα εξάμηνα της κανονικής διάρκειας φοίτησης, και συνεπώς, κατά τη γνώμη μας, ο χρόνος προσαύξησης είναι μεταβλητός για την κατηγορία των εν λόγω φοιτητών.

2./ Εφόσον γίνει δεκτή η ανωτέρω άποψη, τότε και στο δεύτερο ερώτημα, προσήκει η απάντηση ότι είναι δυνατή η ένταξη φοιτητή που βρίσκεται στο 10^ο εξάμηνο σπουδών σε καθεστώς μερικής φοίτησης, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που περιοριστικά αναφέρει ο νόμος (λόγους εργασίας ή αθλητικής ιδιότητας κλπ). Στο νόμο, άλλωστε, δεν προβλέπεται ως αρνητική προϋπόθεση ένταξης σε καθεστώς μερικής φοίτησης, το εξάμηνο στο οποίο φοιτά ο φοιτητής κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής του, και τούτο διότι είναι προφανές ότι οι προϋποθέσεις που καθιστούν δυνατή την υποβολή τέτοιας αίτησης και την ένταξη στο καθεστώς αυτό, μπορούν να προκύψουν ακόμη και στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών.

Ομοίως, στο συμπληρωματικό ερώτημα που μας ετέθη, εάν δηλαδή είναι δυνατή η υποβολή αίτησης ένταξης σε καθεστώς μερικής απασχόλησης κατά τη διάρκεια που ο/η φοιτητής/τρια διανύει τον χρόνο της «προσαύξησης», κατά τη γνώμη μας, προσήκει θετική απάντηση. Και τούτο διότι αφενός ο νόμος δεν ορίζει το αντίθετο, ενώ αν ο νομοθέτης ήθελε θα το όριζε ρητά ως αρνητική προϋπόθεση ένταξης στο καθεστώς μερικής φοίτησης (όπως εξ αντιδιαστολής προκύπτει από τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 454 του ν. 4957/2022 μόνο για την κατηγορία των φοιτητών που ήταν εγγεγραμμένοι σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου των Α.Ε.Ι., κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4777/2021 και είχαν υπερβεί την ελάχιστη χρονική διάρκεια φοίτησης του προγράμματος σπουδών), αφετέρου διότι οι περιοριστικές του δικαιώματος φοίτησης διατάξεις θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά.

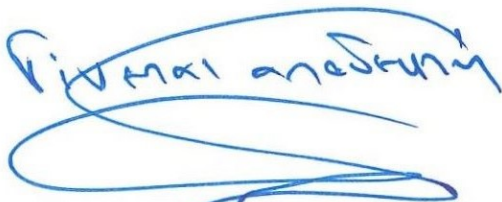
3./ Ως προς τον τρόπο υπολογισμού της ανώτατης διάρκειας φοίτησης των φοιτητών που μετεγράφονται ή που κατατάσσονται, ισχύει κανονικά η προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια φοίτησης $n+4$ και $n+6$, ανεξαρτήτως του εξαμήνου εγγραφής τους στο τμήμα υποδοχής ή κατάταξής τους και ανεξαρτήτως του αριθμού των μαθημάτων από τα οποία απαλλάσσονται ή όχι. Ωστόσο, θα πρέπει ενδεχομένως να ρυθμιστεί είτε με τον Οργανισμό του Ιδρύματος είτε με απόφαση της Συγκλήτου, το ζήτημα του καθορισμού του εξαμήνου εγγραφής, αναλόγως και με τη βούληση του κατατασσομένου / μετεγγραφομένου φοιτητή/τριας καθώς και με τον αριθμό των μαθημάτων για τα οποία δίδεται απαλλαγή, διότι είναι δυνατόν ο/η φοιτητής/τρια να επιθυμεί την εγγραφή του στο 1^ο εξάμηνο σπουδών, ώστε να διαθέτει τον πλήρη χρόνο ελάχιστης και ανώτατης διάρκειας φοίτησης.

IV. Συμπέρασμα

Στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει κατά τη γνώμη μας η ανωτέρω αναλυτική απάντηση.

Ο Προϊστάμενος του Γραφείου Νομικού Συμβούλου

Δημήτριος Κατωπόδης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους

ΕΡΥΤΑΝΗΣ Ε.Κ.Π.Α 16.05.2024
Πρόεδρος Σιάσος
Καρδιολογίας